

b.
8. A.Sh., Bekmuradov A.A., Musaliyev Sh.I. Xashimxodjayev "Axborot biznesi": O'quv qo'llanma. – T.: «IQTISODIYOT», 2019. – 160 b.
9. Управление бизнесом в цифровой экономике: вызовы и решения / под ред. И.А.Арепкова, Т.А.Лезиной, М.К.Ценжарик, Е.Г.Черновой. - СПб.: Изд-во С.-Петербурга, ун-та, 2019. - 360 с.

Axborot manbaalari

10. www.gov.uz – O'zbekiston Respublikasi xukumat portali.
11. www.lex.uz – O'zbekiston Respublikasi Qonun hujjatlari ma'lumotlari milliy bazasi.
12. www.norma.uz – Elektron huquqiy sayti.
13. www.stat.uz – O'zbekiston Respublikasi Statistika Qo'mitasi sayti.
14. www.creport.ru – Обзорная информация по мировой экономике.
15. www.stpln.ru – Экономика и управление.
16. www.tradingeconomics.com – экономические показатели.
17. <https://4brain.ru/tvorehskoe-myshlenie/>
18. <https://www.nationsencyclopedia.com>
19. <https://www.nationsonline.org/>

Fan dasturi Namangan-muhandislik qurilish institutida ishlab chiqilgan va institut ilmiy-uslubiy Kengashining 2024 yil " " dagi ..-sonli yig'ilishida tasdiqlangan.

Fan/modul uchun ma'sul:

R.Ismatov – NamMQI "Menejment" kafedrası dotsenti, iqtisod fanlari normzodi.

Taqrizchilar:

Q.Umarqulov – NamDU, "Menejment" kafedrası dotsenti, iqtisod fanlari normzodi.

I.Ibragimov – NamMTI "Menejment" kafedrası mudiri, iqtisod fanlari normzodi, dotsent

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
NAMANGAN MUHANDISLIK-QURILISH INSTITUTI

RAQAMLI BIZNESNI BOSHQARISH
FANINING O'QUV DASTURI

Bilim sohasi:	400 000 – Biznes, boshqaruv va huquq
Ta'lim sohasi:	410 000 – Biznes va boshqaruv
Magistratura mutaxassisligi:	70411201 – Menejment (tarmoqlar va sohalar bo'yicha) 70411601 – Korporativ boshqaruv

n/modul kodi RBB2204	O'quv yili 2024-2025	Semestr 3	Kreditlar 7.5
n/modul turi Tanlov	Ta'lim tili O'zbek	Haftadagi dars soatlari 6	
Fanning nomi	Auditoriya mashg'ulotlari (soat)	Mustaqil ta'lim (soat)	Jami yuklama (soat)
Raqamli biznesni boshqarish	90 M-44 A-46	135	225

I. Fanning mazmuni

“Raqamli biznesni boshqarish” fanining maqsadi - magistrlarda raqamlashtirish sharoitlarida biznesni yuritish ko'nikmalarini rivojlantirish, zamonaviy raqamli servislarini rivojlantirish va ko'llash bo'yicha nazariy hamda amaliy tushunchalarni berish, raqamli yechimlarning boshqarish asolarini bilish, biznes sohasida raqamli ma'lumotlarni to'plash va qayta ishlash, mavjud chegaraviy manbalardan foydalanish ko'nikmalarini shakllantirishdan iborat.

Fanning vazifalari - magistrlarda zamonaviy raqamli iqtisodiyot sharoitlarida turli xil biznes muammolari, raqamli servis innovatsiyalari va imkoniyatlari to'g'risida asosli fikr yuritish qobiliyatlarini kuchaytirishga qaratilgan nazariy mavzularni taqdim etish va muhokama qilish, biznes jarayonlariga raqamli servislar va moliyaviy vositalarni tadbiiq etish bo'yicha bilimlarni o'zlashtirishdan iborat.

Fanning asosiy vazifalari quyidagilarni o'z ichiga oladi:

Ushbu fan magistrarga kelajakda biznes boshlash yoki kompaniyalar biznesini rivojlantirishda zaruriy amaliy malaka taqdim qiladi. Ushbu fan doirasida magistrlar egallaydigan bilimlar qisqacha quyidagilarni o'z ichiga oladi:

- raqamli savdo va marketing rejalarini ishlab chiqish (mahsulotni tahlil qilish, narxlarni belgilash strategiyalari, tarqatish kanallari, reklama dasturlari);
- loyihalarni va o'zgarishlarni boshqarish vositalaridan foydalanish;
- moliyaviy masalalarni va ularning narx, narx va foyda ta'sirini tahlil qilish;
- samarali ta'minot zanjirini boshqarish operatsiyalarini / taktikalarini / strategiyalarini birlashtirish;
- axborot-kommunikatsiya texnologiyalari (AKT) dan foydalangan holda biznes-jarayonlarni rejalashtirish va soddalashtirish.

II. Asosiy nazariy qism (ma'ruza mashg'ulotlari)

II.1. Fan tarkibiga quyidagi mavzular kiradi:

1-mavzu. Raqamli biznesni boshqarish fanining zaruriyati, predmeti, maqsad-vazifalari va zamonaviy tendentsiyalari

Raqamli biznesni boshqarish faniga kirish. Fanning nazariy asoslari. Fanni o'rganishning ahamiyati va zaruriyati. Raqamli biznesni boshqarish fanining predmeti, maqsadi va vazifalari. Fanni o'rganishda boshqa fanlarning ahamiyati, zamonaviy raqamli texnologiyalarning o'rni. Xalqaro biznesni boshqarishda raqamli boshqaruvni tashkil qilish nazariyasi.

2-mavzu. Raqamli biznesning turlari, shakllari va klassifikatsiyasi

Raqamli biznes tushunchasi, mazmun va mohiyati. Raqamli biznes shakllari va turlari. Raqamli biznesni tashkil qilish usullari. Xalqaro biznesda raqamli boshqaruvning tajribasi, vositalari. Raqamli servislar.

3-mavzu. Biznesni raqamlashtirishning iqtisodiy jihatlari

Davlat boshqaruvi va biznes sohasida yangi raqamli texnologiyalarini rivojlantirish. Raqamli davlat. Blokcheyn, buyumlar interneti. Sun'iy intellekt, katta ma'lumotlar. Robotlashtirish va mashinali o'qitish. Biznes jarayonlarining yangi strategiyalari. An'anaviy biznesda raqamli yechimlarni muvofiqlashtirish.

4-mavzu. Raqamli iqtisodiyotning innovatsion omillari va uning iqtisodiy o'sishga ta'siri

Raqamli iqtisodiyotda innovatsiya. Innovatsion omillar va ularning ahamiyati. Iqtisodiy o'sishda raqamli texnologiyalarning rivojlanishi. Bugungi innovatsion yangiliklar tahlili. Innovatsion omillarning iqtisodiyot va biznesga ta'siri.

5-mavzu. Raqamli transformatsiyaning marketing asoslari

Investitsiyalar uchun raqamli yechimlar. Tashkilot rivojlanishining raqamli strategiyasi. Raqamli biznes va jarayonlarni raqamlashtirish. Zamonaviy biznes-modellari. Raqamli yechimlarni tadbiiq etishning samaradorligi va maqsadga muvofiqligini baholash. Raqamli arxitekturani tanlash. Bulutli yechimlar ((SaaS) va bulutli infratuzilmasi (IaaS). Raqamli platformalar (PaaS).

6-mavzu. Raqamlashtirish jarayonlarini boshqarish

Biznes jarayonlarining axborot xavfsizligi. Xavfsiz biznes yuritish uchun raqamli aslahaviy vositalarni tanlash. Raqamli rahbarning asosiy malakalari. Raqamli loyihaning sifati va uni baholash usullari. Elektron hujjat almashinuvi. Raqamli moliyaviy aktivlar. Tashkilot faoliyatida raqamli moliyaviy aktivlar.

7-mavzu. Elektron savdo va uni samarali boshqarish usullari

Elektron savdo tushunchasi, uning shakllari va xaq-laro amaliyoti. Elektron savdoni tashkil qilish, yo'liga qo'yish, tadbiiq etish va boshqarish. Elektron savdoni tashkil qilishdagi zaruriy vositalar. Raqamli texnologiyaning savdo amaliyotidagi tajribalari. Elektron savdoni boshqarish samaradorligi.

8-mavzu. Elektron pullar, kriptovalyutalar va moliyaviy integratsiyaning raqamli shakllari

Elektron pullar, kriptovalyutalar va moliyaviy integratsiyalarning raqamli shakllari. Elektron pullarning rivojlanishi, moliyaviy bozorda shakllanishi. Raqamli ko'rinishdagi moliyaviy qiymatliklarning bugungi faoliyati va o'sish tendentsiyalari. Moliyaviy operatsiyalarning zamonaviy talqini va biznesdagi ishtiroki. Bitkoin va boshqa turdagi kriptovalyutalarning rivojlanishi tahlili. Kriptovalyutalarning moliyaviy bozordagi istiqbolli.

9-mavzu. Korxonalar tashqi iqtisodiy faoliyatini raqamli boshqarishning tamoyillari va usullari

Tashqi iqtisodiy faoliyatda raqamli texnologiyalarning ahamiyati. Korxonalarining xalqaro bozorlarga chiqishida raqamli boshqaruv usullari va boshqaruv texnologiyalarining vazifalari.

10-mavzu. Korxonalar samaradorligini oshirishda raqamli boshqaruvning ta'siri

Korxonalar tashqi faoliyatining samaradorligini oshirishda raqamli boshqaruvning ta'siri. Xalqaro munosabatlarda raqamli texnologiyalardan foydalanish amaliyoti va tajribalari.

11-mavzu. Xizmatlar biznesini raqamli texnologiyalar vositasida boshqarish asoslari

Xizmatlar sohasida raqamli texnologiyalar va ularning o'rni. Raqamli texnologiyalarning xizmat ko'rsatish faoliyatiga ta'siri va rivojlanishidagi ahamiyati. Raqamli texnologiyalar va iqtisodiy samaradorlik orasidagi bog'liqlik. Xizmatlar diversifikatsiyasida raqamli texnologiya bilan ishlash amaliyoti.

12-mavzu. Sanoat ishlab chiqarish sohasida raqamli biznes boshqaruvini qo'llash mexanizmlari

Sanoat sohasiga raqamli biznes boshqaruvining kirib kelishi va tadbiiq qilinishi. Raqamli biznesning sanoat sohasiga ta'siri. Raqamli texnologiyalarni boshqaruv metodlari hamda vositalarini qo'llash mexanizmlari.

13-mavzu. Ta'lim va sog'liqni saqlash tizimida raqamli texnologiyalarni rivojlantirish

Raqamli texnologiyalarning ijtimoiy sohalarga kirib kelishi va undagi ahamiyati. Ijtimoiy rivojlanish masalasida raqamli texnologiya vositalarini joriy qilish amaliyoti.

14-mavzu. Raqamli tijorat qoidalarini joriy qilish
Raqamli tijorat qoidalarining ta'lim va sog'liqni saqlash sohasidagi samaradorlik natijalari. Raqamli tijoratning afzalliklari va iqtisodiy samaradorligi.

15-mavzu. Global o'zgarishlar sharoitida raqamli integratsion jarayonlarni chuqurlashtirish asosida raqamli biznes boshqaruvini rivojlantirish yo'nalishlari

Global o'zgarishlar sharoitida raqamli biznesni rivojlantirish. Integratsion jarayonlarda raqamli texnologiyalarning ahamiyati. Globallashtiruv jarayonida raqamli biznesni joriy qilish va boshqarishning ustuvor yo'nalishlari. Integratsiyaning chuqurlashtiruvda raqamli biznes boshqaruvining tajribalari va amaliyoti tahlililari.

III. Amaliy mashg'ulotlari bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar

Amaliy mashg'ulotlar uchun quyidagi mavzular tavsiya etiladi:

1. Raqamli biznesni boshqarish fanning zaruriyati, predmeti, maqsad-vazifalari va zamonaviy tendentsiyalari
2. Raqamli biznesning turlari, shakllari va klassifikatsiyasi
3. Biznesni raqamlashtirishning iqtisodiy jihatlari
4. Raqamli iqtisodiyotning innovatsion omillari va uning iqtisodiy o'sishiga ta'siri
5. Raqamli transformatsiyaning marketing asoslari
6. Raqamlashtirish jarayonlarini boshqarish
7. Elektron savdo va uni samarali boshqarish usullari.
8. Elektron pullar, kriptovalyutalar va moliyaviy integratsiyaning raqamli shakllari
9. Korxonalar tashqi iqtisodiy faoliyatini raqamli boshqarishning tamoyillari va usullari
10. Korxonalar samaradorligini oshirishda raqamli boshqaruvning ta'siri
11. Xizmatlar biznesini raqamli texnologiyalar vositasida boshqarish asoslari
12. Sanoat ishlab chiqarish sohasida raqamli biznes boshqaruvini qo'llash mexanizmlari.
13. Ta'lim va sog'liqni saqlash tizimida raqamli texnologiyalarni rivojlantirish
14. Raqamli tijorat qoidalarini joriy qilish

15. Global o'zgarishlar sharoitida raqamli integratsion jarayonlarni chuqurlashtirish asosida raqamli biznes boshqaruvinini rivojlantirish yo'nalishlari

Amaliy mashg'ulotlar multimedia qurilmalari bilan jihozlangan auditoriyada bir akadem. guruhga bir o'qituvchi tomonidan o'tkazilishi lozim. Mashg'ulotlar faol va interfaol usullar yordamida o'tilishi, mos ravishda munosib pedagogik va axborot texnologiyalar qo'llanilishi maqsadga muvofiq.

IV. Mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar

Mustaqil ta'lim uchun tavsiya etiladigan mavzular:

1. Raqamli boshqaruvning nazariy tushunchasi, uning rivojlanishi va shakllanishi bosqichlarini tahlil qilish
2. Innovatsion omillarning raqamli biznes boshqaruvidagi o'rni va ahamiyatining tahlil qilish
3. Elektron savdoning rivojlanishi va jaxon iqtisodiyotidagi o'rini tadqiq qilish va taqdimot ko'rinishida topshirish
4. Elektron savdoni raqamli boshqaruv asosida tashkil qilish va boshqarish metodlarini o'rganib chiqib taqdimot ko'rinishida topshirish
5. Elektron pullarning rivojlanishi va shakllanish jarayoni. Kriptovalyutalar bo'yicha tahlil qilish va loyiha tayyorlash
6. Moliyaviy integratsiyaning raqamli shakllari va ularning amaliy faoliyati tahlil qilish

7. Raqamli biznes boshqaruvida elektron pullardan foydalanishning istiqbollari va potentsiali bo'yicha loyiha tayyorlash
8. Tashqi iqtisodiy faoliyat, xalqaro bozordagi faoliyat jarayonlariga raqamli boshqaruvning ta'siri va ahamiyatini tahlil qilish

Mustaqil o'zlashtiriladigan mavzular bo'yicha talabalar tomonidan loyiha ishi, esse, tezis yoki ilmiy maqola yozish, referatlar tayyorlash va uni taqdimot qilish tavsiya etiladi.

V. Fanni o'qitilishining natijalari (shakllanadigan kompetentsiyalar)

Fanni o'zlashtirish natijasida magistr:

- davlat boshqaruvi va biznes sohasida yangi raqamli texnologiyalar to'g'risida nazariy hamda amaliy tushunchalarni; zamonaviy texnologiyalarga asoslangan firmalarning tadbirkorlari va menejerlari biznesni tashkil etish, rivojlantirish va boshqarish jarayonida zamonaviy elektron platforma va ilovalardan foydalanish; tashkilotni raqamlashtirish bahosini aniqlash, raqamli servislarini tadbqiq etish afzalliklari va havf-xatarlarini tahlil qilishni **bilishi**

Kerak;

- raqamli biznes funktsional tarkibi va tuzilmasini aniqlash; biznes jarayonlariga raqamli servislar va raqamli moliyaviy aslahaviy vositalarni tadbqiq etish; zamonaviy texnologiyalarga asoslangan biznesni tashkil etish va loyihalarni ishlab chiqish; kengaytiriladigan raqamli biznesda asosiy mahsulot

va jarayonni rivojlantirish; qiymatni yaratish va egallash, intellektual xususiyatlar va tegishli strategiyalarni rivojlantirish; xavfisiz biznes uchun raqamli aslahaviy vositalarni tanlash **ko'nikmalariga ega bo'lishi kerak;**

• asosiy tadbirkorlik moliyasi va yangi korxonalarni moliyaviy boshqarish; inson resurslari va tegishli korxonama imkoniyatlarini boshqarish va rivojlantirish **malakalariga ega bo'lishi kerak.**

VI. Ta'lim texnologiyalari va metodlari:

- ma'ruzalar;
- real vaziyatga asoslangan amaliy ishlarni bajarish;
- esse, tezis va maqolalar yozish;
- vaziyatli topshiriqlarni (keys-stadi) yechish;
- jarayonli yo'naltirilgan ta'lim;
- muhokamalarda ishtirok etish;
- kichik guruhlarda ishlash;
- loyiha ishini bajarish;
- mustaqil ishlarni bajarish;
- taqdimot tayyorlash;
- turli darajadagi testlarni yechish;
- so'rov o'tkazish.

VII. Kreditlarni olish uchun talablar:

“Raqamli biznesni boshqarish” kursi 3 semestrga mo'ljallangan bo'lib, fanni o'qitish ta'limning kredit tizimi asosida ma'ruza, amaliyot mashg'ulotlari, taqdimotlar, hamda mavzu bo'yicha mustaqil topshiriqlarni o'z ichiga oladi. Oraliq nazorat, mustaqil ish shakllarida berilgan vazifa va topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazorat bo'yicha test topshiriqlarini topshirishi kerak bo'ladi.

Asosiy adabiyotlar

1. R.H., Ayupov G.R. Boltaboeva Raqamli iqtisodiyot asoslari. Darslik. T.: TMI, 2020, 575 bet.
 2. O.M., Abdullaev A.A., Fattaxov K.Axmmedov. Raqamli iqtisodiyot. T.: “LESSON PRESS, nashrti 2020 yil - 686 bet.
 3. S.S., Gulyamov R.H. Ayupov Raqamli iqtisodiyot va elektron tijorat asoslari. T.: TMI, “Iqtisod-Moliya” nashriyoti, 2020, 510 bet.
 4. O.S. Qazaqov Menejmentga kirish: Darslik. – T.: 2021. – 378 b.
- Qo'shimcha adabiyotlar**
5. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2020 yil 5 oktyabrdaqi “Raqamli O'zbekiston — 2030” strategiyasini tasdiqlash va uni samarali amalga oshirish chora-tadbirlari to'g'risida”gi PF-6079-son Farmoni.
 6. 2022-2026 yillarga mo'ljallanran yangi O'zbekistonning taraqqiyot strategiyasi to'g'risida. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining Farmoni. PF-60. 28.01.2022.
 7. A.A. Abdulvaliev Raqamli iqtisodiyot: tendentsiyalar va istikbollar (Monografiya) - T.: “Innovatsion rivojlanish nashriyot-matbaa uyi”. 2020. - 190